

Motoexotika

22.-24. MÄRTS 2013 TARTU NÄITUSTE MESSIKESKUSES

HONDA
The Power of Dreams

Sinu uus elukaaslane

**Sa oled alati tahtnud kedagi, kes sind mõistab.
Kellega sul oleks midagi ühist. Ja kelle hääl sulle tõeliselt meeldib.**

Saa tuttavaks Honda uute mudelitega
Motoexotika 2013 Honda boksis.

Honda Motokeskused

Catwees OÜ Tallinn, Pärnu mnt 139, tel 650 3300; Tartu, Narva mnt 3, tel 730 0385

ML Autoservice OÜ Kuressaare, Auriga keskus, Tallinna tn 88, tel 452 2550

Krossitsiklid: Redmoto OÜ, Männiku Ärimaja, Männiku tee 104, tel 512 2877

www.honda.ee

Meie **MOTO** on
SILMAPAISTVAD
VÄÄRTUSED

Ettevõtte sümbolikaga firmarõivad ja reklaamkingitused on parim lahendus oma töötajate ja klientide väärtustamiseks.

Saada meile oma logo, et saaksime pakkuda Sulle IDEID, kuidas jääda paremini silma oma partneritele.

FIFAA kontorid asuvad:

Tallinnas | Pärnu mnt. 142a | Tel: 6 504 870 | fifaa@fifaa.ee **Tartus** | Sõbra 56 | Tel: 7 311 911 | anneli.saar@fifaa.ee

FIFAA
FIRMARÕIVAD JA REKLAAMKINGITUSED
www.fifaa.ee

**PANE
KUIDAS TAHAD!**

**PARIM KINGITUS
ON PANNA OMA DISAIN JA TEKST
T-SÄRGILE VÕI KRUUSILE!
T-SÄRGIPOES ON VÕIMALIK PANNA!**
T-SHIRT STORE KAUPLUSED ASUVAD SUUREMATES KAUBANDUSKESKUSTES ÜLE EESTI

**T-shirt
STORE**

presented by:
T-särgipood

Sisu:

Motoexotika stardib

lk 4 - 5

Programm ja plaanid

lk 7 - 9

Check Hot magnetid

lk 10 - 12

Oh aegu ammuseid...

lk 16 - 17

Portree: Igor Ellisson

lk 18 - 22

Unikumid messihallis

lk 23

Noored motoässad

26 - 27

MOTOEXOTIKA
 Väljaandja: OÜ Meediapilt
 Koduleht: www.meediapilt.ee
 Toimetuse e-post: toimetus@meediapilt.ee,
 telefon +372 5221972
 Reklaamiosakonna e-post: reklaam@meediapilt.ee,
 telefon +372 530 27094
 Kujundusosakonna e-post: kujundus@meediapilt.ee
 Ajakirja toimetaja:
 Kadri Tamm
 Trükk: AS Kroonpress
 Toimetusel on õigus kaastöid lühendada ja toimetada.
 Ajakirjas avaldatud artiklid ja fotod on autoriõigusega kaitsitud, levitamiseks vajalik OÜ Meediapilt nõusolek. Kaebuste korral ajakirja sisu osas võib pöörduda Pressinõukogusse (meil: pn@eall.ee).

MEEDIAPILT OÜ
 Hoiame Sind pildil

GARMIN®

www.jakari.ee

www.jakari.ee

www.jakari.ee

www.jakari.ee

www.jakari.ee

www.jakari.ee

Motoexotika stardib 10. korda

Motoexotika mess on jõudnud esimese suure juubelini. Kõike motomaalimaga seonduvat eksponeeritakse Tartu Näituste messihallides juba kümnendat korda.

Tekst **Kadri Tamm**, fotod **Anders Urbel**

„Ühel hetkel tekkis sellise messi järele nõudlus,“ ütleb Motoexotika looja, AS Tartu Näituste reklaami- ja müügijuht Margus Kikkul.

„Juba aastaid tegime automessi Motoshow, kus osalesid alati ka mõned tsiklimüüjad. Helsingis mootorrattamessil käies tekkis mõte, et kui soomlased suudavad nii suure messi üles panna ainult mootorrattastest, siis miks mitte korraldada midagi taolist ka Eestis,“ räägib Kikkul.

2004. aasta kevadel toimuski esimene Motoexotika üheaegselt messiga „Vaba aeg“.

„Mototemaatika oli „tavainimestele“ väga eksootiline. Inimesed polnud õigeid motomehi näinudki, motoklubid tundusid suletud ühendustena. Kuna tegelikkus on hoopis teistsugune, oli ka klubidel huvi end näidata ja tutvustada. Nii ongi Motoexoti-

ka teinud alates esimesest aastast koostööd mootorratturite kokkutuleku Jõgevatreff korraldajatega. Jõgeva MC ja Igor Ellisson on olnud abiks nõu ja jõuga. Suures osas tänu neile oleme leidnud väga hea kontakti mootorratturite kogukonnaga,“ selgitab Kikkul. Teenelisi messikäijaid on müidugi teisi. Näiteks Suzuki ja Arctic Cat mootorsaanide, mootorrattaste, motorollerite ning ATV-de ametlik esindaja Eestis AS Ramo või siis motohuvilisi ühendav Biker.ee.

Motoexotika külastajate arvu kasvamisega sai ka korraldusmeeskond kindlust juurde ning mototemaatika osa messiprogrammis aina kasvas.

Suur samm edasi tehti 2012. aastal, kui koliti Tartu Näituste C-hallist kogu messikeskusesse. „See tasus end ära, saame juubeliaasta messi teha märkimisväärselt sisutihedama ja kutsuda rohkem eksponeente,“ räägib Motoexotika projektijuht Anders Urbel. Selle aasta messil loodetakse lüüa senised rekordid nii eksponentide kui külastajate arvude osas. „Kogu messikeskust kasutades saab näiteks uued mootorrattad koondada ühte halli, klubid ja muu mototemaatika aga teise. Uute masinate puhul on ju väga oluline

Fotod eelmise aasta messilt.

Messi info

A-HALL: erinevad ekspositsioonid, kus tutvustatakse uusi mudeleid, tehnikat, lisavarustust (nt. Honda, Harley Davidson, BMW, Yamaha, Aprilia, Suzuki, Husqvarna)

B-HALL: messilava, kus tutvustatakse uusi mootorratta mudeleid, toimuvad motoriietuse moedemonstratsioonid, peasinejaks on Kolumbus Kris.

C-HALL: motoklubid ja organisatsioonid, autokoolid, veemotoklubid.

TOIMUMISAEG- JA KOHT

22.-24. märts 2013

AS Tartu Näitused messikeskus, Fr. R. Kreutzwaldi 60, Tartu

LAHTIOLEKU AJAD

R 12.00-18.00

L 10.00-18.00

P 10.00-16.00

PILETIINFO

Reedel ja pühapäeval

Täispilet 6€

Sooduspilet 4€

Perepilet 10€

Laupäeval

Täispilet 8€

Sooduspilet 6€

Perepilet 15€

Sooduspilet kehtib õpilastele ja pensionäridele. Perepilet kehtib kahele täiskasvanule ja kuni kolmele alaealisele lapsele. Koos lapsevanema või täisealise saatjaga saavad kuni seitsmeaastased lapsed messile tasuta.

nende eksponeerimine ja kogu see müügipool,“ lisab Margus Kikkul. Motoexotika 2013 teemad ring ulatub mootorrattastest veemototeemani, kaetud on koolituse, mototehnika, ohutuse ja meelelahutusega seotud teemad, esmakordselt toimub messi teisel päeval mototäika, kus müüakse kasutatud mototehnikat.

A-hallis on mototehnika- ja varustuse ekspositsioonid, B-hallis toimuvad uute mootorrattaste tutvustused ja lavalised etteasted, saab uudistada ümberehitatud mootorrattaste väljapanekut. C-hallis saab tutvuda motoklubide ja organisatsioonide väljapanekutega. Tegevust jätkub ka halli sisehoovi. Üles on pandud grilliala, kohale on toodud erinevad saunad. Meelelahutusliku poole pealt on kohal Kanal 2 Motoreporter, ülevaate saab motomatkajate seiklustest Lõuna-Ameerikas, kohtadest, kuhu inimesed reeglina ei satu. Juubeliaastale kohaselt vaadatakse tagasi ajalukku. „Üleval on näitus, mis markeerib nii juubeliaastat kui 80 aasta möödumist motoringraja avamisest, läbilõige antakse mootorrattaste valikust 1900-1980,“ selgitab Urbel. “Kuna Tartu on jõelinn, on sisse toodud ka veemotosporditeema. Lisaks varustusele saab ülevaade Emajõe veemotospordist ja tulevikuplaanidest.” Tänavune mess on meelitanud publikut nii Soomest kui Lätist. “Juubelimess saab olema suur ja sobib hooaja alguseks,“ võtab jutu kokku Urbel.

OU AUTOKOOLITUS

- AM, A, B, C, D, E, T- kategooria juhtide väljaõpe
- Veoautojuhtide, bussijuhtide ja taksojuhtide kutseõppekursused

www.autokoolitus.ee

e-post: info@autokoolitus.ee

Kreutzwaldi 58a 51014 TARTU

tel 742 2115 GSM 551 0710

Motoexotika 2013 programm

REEDE KL 12-18

- 13.00 Juubelimesi avamine B-halli laval
- 14.00 Harley-Davidson Dyna mootorrataste esitlus ja motoriiete moedemonstratsioon
- 15.00 Motohoov, SHOT 2013. aasta motokrossi kollektsiooni, SHOEI motokrossi kiivrite ja SHERCO X-Ride enduro mootorratta presentatsioonid
- 16.00 Husqvarna enduro mootorrataste esitlus, SIDI motokrossisaabaste ja JUST 1 motokrossikiivrite tutvustus
- 16.45 T-shirt show
- 17.00 Harley Davidson V Rod mootorrataste esitlus ja motoriiete moedemonstratsioon

LAUPÄEV KL 10-18

- 10.00 10.00-15.00 „Mototäika“ – kasutatud mootorrattad ja motovarustus
- 11.00 Motohoov, SHOT 2013. aasta motokrossi kollektsiooni, SHOEI motokrossi kiivrite ja SHERCO X-Ride enduro mootorratta presentatsioonid.
- 11.50 XDDancers show
- 12.00 Harley-Davidson Touring mootorrataste esitlus ja motoriiete moedemonstratsioon
- 12.30 Husqvarna enduro mootorrataste esitlus, SIDI motokrossisaabaste ja JUST 1 motokrossikiivrite tutvustus
- 13.00 Kanal2 ja Tanel Talve. Motoreporterite meeskonna Brasiilia reisimuljed
- 13.15 T-shirt show
- 13.50 XDDancers show
- 14.00 Äksi Noortesarja 2012 autasustamine
- 14.50 XDDancers show
- 15.00 Harley-Davidson Sportster mootorrataste esitlus ja motoriiete moedemonstratsioon
- 15.30 T-shirt show
- 16.00 Ansambel „Kolumbus Kris“ kontsert
- 18.30 Motoexotika 10. juubelimesi afterparty eksponentidele, sissepääs ainult afterparty kutsetega. Esineb ansambel „Kolumbus Kris“

PÜHAPÄEV KL 10-16

- 12.00 Harley-Davidson Softail mootorrataste esitlus ja motoriiete moedemonstratsioon
- 13.00 Husqvarna enduro mootorrataste esitlus, SIDI motokrossisaabaste ja JUST 1 motokrossikiivrite tutvustus
- 14.00 Motohoov, SHOT 2013. aasta motokrossi kollektsiooni, SHOEI motokrossi kiivrite ja SHERCO X-Ride enduro mootorratta presentatsioonid
- 14.45 T-shirt show
- 15.00 Harley-Davidson CVO mootorrataste esitlus ja motoriiete moedemonstratsioon

C-hallis on kõigil messipäevadel võimalus proovida 50 meetrit närvikõdi stardiga Kanal2 Motoreporterite platsilt maandumisega KEEN ja GoPro randa.

ATV JA
MOOTORRATTA REMONT
www.jakkmoto.ee

OLEREX EESTI MV RALLIKROSSIS 2013

Rallikross on kereautode võidusõit, mis toimub segakattega (kruus, asfalt jms) ringrajal. Sisuliselt on see staadioniala, kus publikule nähtav kogu rada ning seal toimuv.

Korraga stardivad 6-8 väga võimast ja kerget autot – adrenaliinirohke elamus on tagatud! Sõidukite ja radade eripärast tulenevalt on näha pea kõiki erinevaid sõiduvõtteid, hüppeid kui ka driftimist. Kuna sõitude kestus on lühikene, siis iseloomustab rallikrossi suhtumine – **Nüüd ja Kohe!**

Kiirust koguvad need üle 500-hobujõulised autod u 2 sekundiga 0-100km/h, isegi

WRC ja F1 autod ei ole nii kiired. Kui rallis keelati B-rühm, siis liikusid paljud sõidukid justnimelt rallikrossi ning tänapäeval pole imekspandav, et ka mitmed WRC maailmameistrid (Petter Solberg, Marcus Grönholm, teinekord isegi Sebastien Loeb) ja tuntud ekstreemsportlased (Ken Block, Travis Pastrana, Tanner Foust) on oma pilgu pööranud rallikrossile. Ka Eestis on rallikross üks populaarsemaid võidusõidualasid, meelitades igal hooajal uusi sõitjaid, kelle autod ei jää sugugi alla Euroopa parimatele.

Igale etapile elab kaasa tuhandeid inimesi. Ole sina üks neist!

NÄEME RALLIKROSSIL!

1. etapp	11.05	ELVA - KULBILOHU
2. etapp	25.05	PÄRNU - AUDRU
3. etapp	8.06	PÕLTSAMAA - PIIROJA
4. etapp	29.06	PÄRNU - AUDRU
5. etapp	13.07	VÕRUMAA - MISSO
6. etapp	10.08	PÕLTSAMAA - PIIROJA
7. etapp	24.08	VÕRUMAA - MISSO
8. etapp	7.09	ELVA - KULBILOHU

RALLIKROSS.EE

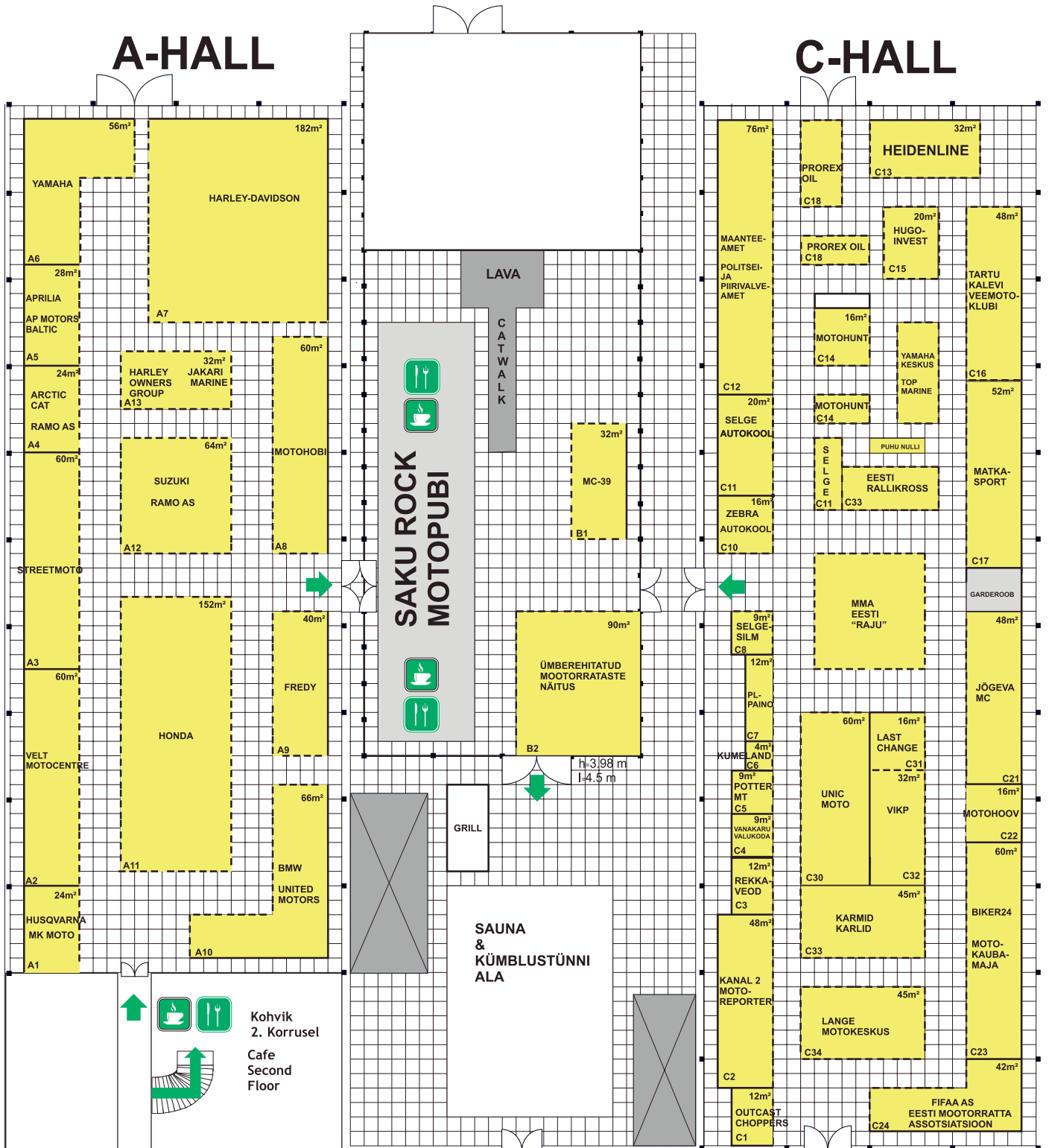
Osalejate nimekiri

Firma	Firmamärk	www.
1. Zebra autokool/OÜ Almander	ZEBRA AUTOKOOL	autokoolzebra.eu
2. AP Motors Baltic OÜ	APRILIA	www2.piaggio.ee
3. Harley Davidson/Moto Estonia OÜ	HARLEY-DAVIDSON,	harley-davidson-tallinn.ee
4. HARLEY-DAVIDSON OWNER GROUP	HARLEY-DAVIDSON	
5. Velt Motocentre/Havelo Tehnika OÜ	MACNA, SPIDI, XPD, BENELLI, KEEWAY, SUZUKI, DINLI	www.veltmotocenter.ee
6. Heidenline OÜ	ADRIA, REIMO	www.matkasuvilad.ee
7. Honda Motor Europe Ltd. Eesti filiaal	HONDA	www.honda.ee
8. Hugoinvest OÜ	NEPTUN	www.haagis.ee
9. Jakari Marine OÜ	GARMIN	www.jakari.ee
10. Kumeland OÜ	KUMELAND	
11. MotoHobi OÜ	CFMOTO, KEEWAY, BENELLI	www.cfmoto.ee, www.motohobi.net
12. Pl-Paino	PL-PAINO	
13. Potter TM OÜ	POTTER TM	
14. Ramo AS	ARCTIC CAT, SUZUKI	www.ramo.ee
15. Selge Autokool/Radiant OÜ	SELGE AUTOKOOL	www.selge.ee
16. Selgesilm OÜ	SELGESILM	
17. Streetmoto OÜ	CASTROL, MICHELIN, DUNLOP, MAXXIS	www.streetmoto.ee
18. United Motors AS	BMW	www.bmw.ee
19. VPK koolitus OÜ/Autokool Motohunt	MOTOHUNT AUTOKOOL	www.motohunt.ee
20. Yamahakeskus/Larsen Kaubandus OÜ	YAMAHA	www.yamahakeskus.ee
21. Maanemuuseumn	MAANTEEMUUSEUM	muuseum.mnt.ee
22. NOKIAN BALTIC		www.nokianbaltic.eu
23. EESTI MOTOMATKAJATE KLUBI		www.emmk.ee
24. POLITSEI- JA PIIRIVALVEAMET		www.politsei.ee
25. SA TARTU KIIRABI		tartu.kiirabi.ee
26. ProREXoil OÜ	DETHLEFFS, FORD RANGER PICKUP CAMPER	www.prorexoil.ee
27. TARTU KALEVI VEEMOTOKLUBI		www.matkasport.ee
28. Matkasport OÜ	MATKASPORT	
29. MMA Eesti MTÜ	„RAJU“	mma.ee
30. Fifaa AS	FIFFAA	www.fifaa.ee
31. EESTI MOOTORRATTA ASSOTSIATSIOON		
32. EESTI MOTORINGRADA 80 NÄITUS		
33. BIKER 24 MOTOKAUBAMAJA		www.biker24.ee
34. Valga Isamaalise Kasvatuse Püsiekspositsioon		www.isamaalinemuuseum.ee
35. KARMID KARLID MOTOKLUBI		karmidkarlid.webs.com
36. Kanal2.ee	KANAL 2 MOTOREPORTER	Kanal2.ee
37. MC-39 Äksi Motoklubi	MC-39	www.mc39.ee
38. JÕGEVA MC		www.jogevamc.ee
39. Loodus Invest AS	TRIUMPH, RUKKA	www.loodusinvest.ee
40. UNIC-MOTO	UNIC-MOTO	unic-moto.ee
41. LAST CHANCE MC		www.outcastchoppers.com
42. OUTCAST CHOPPERS		
43. FREDY JÄÄTES/HD Center OÜ	FREDY	www.fredy.ee
44. LANGE MOTOKESKUS/Tartu Motokrossiklubi MTÜ		www.langemotokeskus.com
45. Rekkaveod OÜ	REKKAVEOD	
46. ÜMBEREHITATUD MOOTORRATASTE NÄITUS		
47. MOTOTÄIKA		
48. Moto Tehnika OÜ	Moto Tehnika OÜ	www.wildriders.ee
49. Krumera OÜ	HUSQVARNA	
50. Motohoov OÜ	SHERCO, SHOT, MOTOMIKE.EU VEEBIPOOD, SHOEI, MODEKA ja A-PRO, FALCO, CABERG, SHAD, DUNLOP	www.motohoov.ee
51. Top Marine OÜ		
52. Eesti Rallikross		
53. Adiegelinvest OÜ		www.puhunulli.ee

A-HALL

C-HALL

MOTOEXOTIKA 2013 Check Hot!

Motohobi OÜ

Motohobi OÜ tuleb 10. messile Motohobi ajaloo suurima ekspositsiooniga. Kuigi see on juba Motohobi viies ekspositsioon messil, laiub Motohobi väljapanek tänavu lausa 60 ruutmeetril.

Peamised messile esitletavat masinad on CFMOTO kaubamärki kandvad ATV-d, UTV-d ning mootorrattad.

Lisaks on väljapanekus Royal Enfield mootorratas ning Keeway ja Benelli kaubamärki kandvad motorollerid.

Kokku püüab Motohobi oma pinnale ära mahutada vähemalt 12 sõidukit, millest enamik on kas uuenduskuuri läbinud või laiema huvilisteringi jaoks täiesti uued mudelid. Väljas on ka ATV-de lisavarustust, GoPro HD kaamerad ning võimalik, et esitluseks on väljas ka üks väga huvitav seade (abivahend), mis peaks huvi pakkuma nii moto kui autospordiga tegelevatele inimestele. Uudismudelitest on väljas CFMOTO 650cc mootorratas, uus CFMOTO 800cm³ mootori töömahuga UTV, uuenenud CFMOTO Bagi Z6-EX ja veel mitmed masinad.

Velt Motocenter

Velt Motocenter Tartu on messil Motoexotika 2013 väljas Macna sõiduvastuse uue kollekttsiooniga, suur valik on ka moodsaid motoriideid naistele. Esindatud on tuntud Spidi kinnaste ja XPD saabaste numbrivalik. Messil toimub suur sõiduvastuse soodsmüük. Velt Motocentri väljapanekus on ka Benelli ja Keeway rollerid ning tänavalegaalsed L7e Suzuki LT-A750 ja Dinli ATV-de mudelid. Külalastajaid nõustab Velt Motocentri meeskond, teiste hulgas turvavarustuse asjatundjad

Marko Rohtlaan ja Hanno Velt. Laupäeval (23.03.) kell 13.00 algab messilaval ka Velt Motocentri mootoriide demonstratsioon.

Yamaha

Yamaha Keskus esindab Eestis Yamaha kaubamärki. Sel aastal tähistab keskus oma 15. tegevusaastat Eestis. Messil Motoexotika 2013 esitleb Yamaha Keskus Yamaha kaubamärgi mootorrataid, paadimootoreid, ATV-sid, rollereid, mootorkelke ja Yamarin paate.

Ramo AS

Ramo AS on messil väljas kahe erineva brändiga – Suzuki ja Arctic Cat.

Messil esitletakse Suzuki mootorrataste täiesti uusi mudelid – supersport GSX-R1000ZL3 juubeli mudel, Hayabusa GSX1300R, street mudel Inazuma 250, chopper VL1500, V-Strom 650.

Ka Suzuki ATV-de valikust tasub tähele panna uudistooteid – KingQuad LTA750 ja laste ATV LT-Z90. Arctic Cat mudelitest on tähelepanuväärne Wildcat 1000.

Harley-Davidson

Esmakordselt motomessi ajaloos toob Harley-Davidson messile esindusliku valiku uusi mootorrataid! 180m² ekspositsioonialal võtab koha sisse 12 Harley-Davidsoni perekonna uhket mootorratast. Lisaks on külalastajatel kõigil kolmel messipäeval võimalik osa saada Harley-Davidsoni lavaprogrammist – aset leiab uute mudelite tutvustus. Kaks korda päevas sõidavad mööda catwalki lavale uued Harley-Davidsoni tsiklid, kus neid pealtvaatajate rõõmuks esitletakse.

Messil saab näha mudeliaasta MY13 kolmeteistkümmet uut mootorratast, vastavalt perekonnadele:

1. SPORTSTER: XL883N IRON, XL1200X FORTY EIGHT, XL1200CB CUSTOM

2. DYNA: FLD SWITCHBACK, FXDF FAT BOB

3. SOFTAIL: FLS SLIM, FLSTFB FAT BOY SPECIAL, FLSTC HERITAGE SOFTAIL CLASSIC

4. VROD: VRSCDX NIGHT ROD SPECIAL

5. TOURING: FLHRC ROAD KING CLASSIC, FLHX STREET GLIDE, FLHTK ELECTRA GLIDE ULTRA LIMITED

6. CVO: FLRXSE2 ROAD GLIDE CUSTOM
Toimub ka motoriiete moedemonstratsioon – catwalkil presenteerivad särasilmsed neid ja noormehed Harley-Davidsoni uusi motoriiideid.

SA Valga Isamaalise Kasvatuse Püsiekspositsioon

Sihtasutus Valga Isamaalise Kasvatuse Püsiekspositsioon, mida tuntakse ka nime all Valga militaarmuseum, tutvustab messil meie militaarjalugu. Kohapeal saab uudistada II maailmasõjaaegset vene 45 mm tankitõrjekahurit, samast ajast pärit mootorratast ning nii Nõukogude kui Saksa poolel sõdinute mundreid. Messil on kõigil võimalus teada ka 1940. aasta septembris hävitatud Valga Vabadussamba taastamist. Sammas on plaanis avada 16. augustil, V Rahvusvahelise Valga Militaarjaloo Festivali avaüritusena.

Radiant OÜ/Selge Autokool

Selge Autokool tutvustab messil koolitusvõimalusi, muuhulgas üsna uudset pimedaja koolitust. Kuna autokoolil on pimedaja sõidu simulaator, saab koolitust läbida aastaringelt. Messil kohapeal saab uurida kahte uutele nõuetele täielikult vastavat kahe rattalist – mootorratast ja mopeedi. Näidatava mootorratta iste on selajuures kümme sentimeetrit madalam kui muidu, nii et see sobib õppesõiduks hästi ka neile, kellele tavarataste istmed jäävad kõrgeks.

VPK Koolitus OÜ/ Motohunt Autokool

Motohunt Autokool näitab messil koolitusteks kasutatavaid masinaid. Uurida saab õppesõidu mootorrattaid, kohale tuuakse ka üks õppesõidu kasutatav auto. Põhirõhk on aga pandud mootorratturite täiendkoolitusvõimaluste tutvustamisele. Juba aastaid korraldab Motohunt Lõuna-Eesti teedel mootorratturitele suunatud õppepäeva, Motohundi Kevadsõit on kavas juba õige pea. Messil saab selle ürituste kohta lähemalt teada.

Heidenline OÜ

Ametlik Adria ja Hobby auto- ja haagissuvilate esindaja Eestis Heidenline OÜ tutvustab messil esmakordselt Lõuna-Eestis uut autosuvila Adria Sonic mudelit. Huvilised saavad oma silmaga vaadates ja käega katsudes veenduda, et tegu on tõelise ratas majaga. Lisaks saab ülevaate matkaautodele ja haagissuvilatele mõeldud lisavarustusest ja palju vajalikku infot kaubikute ja busside isehiitajatele.

United Motors AS/ BMW

Kuulsaid BMW mootorrattaid Eestis esindav United Motors AS tutvustab messil Motoexotika 2013 uut enduuro-ratast – BMW R1200GS. Näha saab populaarsete matkaendurode uusimat esindajat, millele BMW on pannud peale uue, 125-hobujõulise kahesilindrilise boksermootori. Võrreldes eelkäijaga on uus mudel ökonoomsem ja mugavam, samuti parema baasvarustusega. **Lisaks sellele on väljas: enduuro BMW R1200GS Adventure "90 aastat GS" erimudel, ratas põhineb 2012 aasta GS mudelil enduuro F800 GS matkaratta F800 GT esmaesitlus**

superbike S1000RR roller/scooter C600 Sport esmaesitlus.

Hugoinvest OÜ

Neptuni kaubamärgi haagiseid müüv Hugoinvest näitab messil kolme erinevat haagist. Mootorrattaomanikele pakub kindlasti huvi just spetsiaalselt mootorrattaste veoks ette nähtud haagis, mille peale mahub korraga kaks tsiklit. Näha saab ka ATV-de veoks mõeldud haagist ning väikest, ATV-dele sobivat kastiga versiooni.

Maanteeamet/Politsei- ja Piirivalveamet

Maanteeamet koos Politsei- ja Piirivalveametiga keskendub messil liiklusohutusele. Politsei poolelt on väljas jõekaater, millega käiakse Emajõe liiklust kontrollimas. Lisaks tutvustatakse veel raudteeohutust koos Operation Lifesaves Estonia'ga, oma tegemisi tutvustab Maanteeuseum, Tartu Kiirabi aga näitab liiklusõnnetuste tagajärge. Liiklusohutusega tegeleb ka Nokian Baltic, nende abil saab aru, miks on vaja olla liikluses nähtav ja miks tuleb kanda helkurvesti või vähemalt helkurit. Eesti Motomatkajate Klubi tutvustab ohutu mottorrattasõidu võtteid, kohal on ka jalgarattureid, kes räägivad selle liikurmasina eripäradest.

ProREX

Autoelamute ja haagissuvilate valikut tutvustab ProREX. Messil on kohal käesoleva aasta mudel Dethleffs Advantage I 7151- 2013, mille kohta võib öelda – ratas hotell. Neli istekohta, kuus magamiskohta, külmik, dušš ja teised mugavaks reisimiseks vajalikud asjad on selles masinas koos. Teiseks publikumagnetiks kujuneb ilmselt Ford Ranger Pic-Up Camper, mis

lihtsamalt öeldes kujutab endast samuti maja ratastel. Ford Rangeri kastis on eluase, kus on neli magamiskohta, külmik, WC, dušširuum, gaasipliit jne. Eluase ehk Camperi saab väga lihtsalt panna jalgadele ning autoga alt ära sõita. Sõida kuhu tahad, jäta majake sobivasse paika ja oled vaba autoga liikuma.

Tartu Kalevi Veemotoklubi

Tartu Kalevi Veemotoklubi näitab messil uhkusega maailma parimaid asju – näiteks paati, millel sõitis end läinud aastal maailmameistriks Sten Kaldar. Lisaks saab kõikvõimalikku informatsiooni veemoto kohta ning vaadata, milliseid auhindu on Tartu Kalevi Veemotoklubi võistlejad erinevatelt võidukihutamistelt koju toonud.

Jõgeva MC

Motoklubi Jõgeva MC tutvustab messil motomeeste suurüritust – Jõgevatreff 2013. Aastast 1992 toimunud motomeeste kokkutulek on toimub sel aastal 01.-04. augustil Jõgevamaal Kurmaal. Jõgeva MC kaaseksponendiks messil on AS Loodus Invest, mis esindab Eestis Triumph mootorrattaid, Nolan kiivreid ja Rukka sõiduvõistlust.

Motoklubi Karmid Karlid

Valgamaa Noorte Tehnikakeskus ja Motoklubi Karmid Karlid on tuntud kaugemal kui Valgamaa. Messile Motoexotika 2013 tulevad nad tutvustama erinevaid noorte tehnikaringe, aga muidugi ka võistlussporti. Karmide Karlide ridades on mitmeid lapsi ja noori, kes käivad mootrispordi tiitlivõistlustel. Motoklubi tahabki näidata, et need kes alustavad noorelt huvikoolist, jõuavad tihti tippu. Samuti

tutvustatakse EST-LAT lastesarja ning teisi eelolevaid motovõistlusi. Käega katsumiseks toovad Karmid Karlid messile nii laste kui täiskasvanute võistlusrattaid, ralliauto ja võistlusbaga.

StreetMoto OÜ

StreetMoto eksponeerib messil laia valikut – sõiduvõistlust (kiivrid, kindad, joped, püksid), Castrol'i õlid ja määrdeained, Michelin, Dunlop ja Maxxis rehvid. Messiboksis saab näha ka ühte pooleldi laialilammutatud mootorratast, mille abil tutvustatakse remonditeenust ning vajalikke töövahendeid.

Motohoov OÜ

Motohoovil on messil väljas lai valik: toimub SHOT krossivõistluste 2013. a. kollektsooni esitlus ja messikampaania, esitlemisele tuleb ka Sherco X-Ride 300 enduro-ratas. Messil saab tutvuda ka MotoMike.eu varuosade ja tarvikute veebipoega ning saada osa sooduskampaaniast. Uudistada saab SHOEI kiivrite esitlust ning osa saab Modeka ja A-Pro sõiduvõistluste, Falco saabaste, Caberg kiivrite, SHAD tsiklikohvrite ja Dunlop rehvide soodusmüügist.

Lange Motokeskus

Tartu külje all Haaslava vallas paiknev Lange Motokeskus tutvustab messil eelolevaid üritusi. Maaimameistrivõistluste standardile vastav Baltimaade moodsaim motokeskus on juba kogunud üsna laia tuntust. Eelmise aasta sügisel toimus seal neljas heategevusüritus Tanel Leok ja Sõbrad 2012, taas on see kavas käesoleva aasta oktoobris. Mai lõpus toimub Lange Motokeskuses Eesti motokrossi meistrivõistluste II etapp, üritusi jagub veelgi. Neist kõigist saab lähemat teavet messil. Lisaks uudista krossimootorrattaid.

Biker24 Motokaubamaja

Biker24 Motokaubamaja väljapanekus on:

Sõiduvõistlust otse Itaaliast – Suomy, Stylemartin, Zandona, Sixs, Airoh; Saadaval on uued rehvimudelid Eestis tootjatelt Bridgestone, Dunlop, Pirelli, Metzeler; Valikule rehviüksudele kingiks kaasa30 eur vautšer; Õlid, määrdeained ja hoolduskeemia – Ipone, Castrol, Liquimoly, Valvoline, Procycle, X-1R; Tehnika ja meestega on kohal Biker24 Stunt Team.

Biker24 Motokaubamajal on varuks häid messipakkumisi ja üllatusi. Biker24 Motokaubamaja, Rehvipost.ee ja Dragbike.ee-d ühendavaks ettevõtteks on E-Meister OÜ.

Kogu klienditeeninduse osa ja Klan MC Support Gear on koondatud ühte hoonekompleksi Tallinnas Kadaka tee ¼. Hoones asuvad lisaks motokaubamajale ka remondi- ja hooldustöökojad, rehvitöökoja ja ladu. Lisainfo www.biker24.ee

Honda Baltic

Honda esitleb Motoexotika juubeliaasta näitusel oma kaheksat uut seeriamudelit: Gold Wing F6B, CB1100A, CBR600RR, CBR500R, CB500F, CRF250L, SH125ABS ja NSC50R.

Lisaks on esindatud käesoleva hooaja alguseks stiili- ja värvitaiendusi läbi teinud mudelid ning 2012. aastal enimmüüdud ja registreeritud NC700 – seeria mootorrattad. Messipakkumise mudeliteks on lisaks supersportratastele CBR600F, CBR125R-le ka VT750 Black Spirit.

Samuti on välja pandud Honda rollerid, krossikad ja ATV-d, uudismudeleid.

Pakkumised ka kodulehel www.honda.ee.

CFMOTO

Kvaliteet mõistliku hinnaga!

6 aastaga on registreeritud Eestis L7e kat. sõidukite registris üle 600 CFmoto ATV.

Viimase 3 aasta jooksul on enim registreeritud L7e kat. sõiduk just CFMOTO ATV-d.

CFMoto TerraLander X8

7590€

CFMoto Tracker U8

8490€

CFMoto TerraLander X5 White Edition

5390€

CFMoto 500 Basic

4390€

CFMoto TerraCross 625 EX

7790€

Kohtume Motoexotikal 22-24 märts!

www.cfmoto.ee

Hea sõiduvarustus - mugava sõidu võti!

CLOVER

Clover'i sõiduvarustus võib paljude Eesti mootorratturite jaoks olla jäänud tuntud tootjate varju. Siiski väärrib Clover palju enamat tähelepanu, sest mujal maailmas tippbrändide hulka kuuluva Clover'i toodete ette võib motoriiete valdkonnas tihti märkida sõna "esimene".

Läbi ajaloo on Clover'i riideid saatnud märksõna "uuendus". Nii oli näiteks 1986. aastal Clover'i toodetud sõidujopel "Air-Forced" esimesena kasutusel ventilatsiooni-süsteem. 1989. aastal toodeti Clover'i poolt maailma esimene sisseehitatud kaitsmetega jope "Ghibli". 1995. aastal tuli tootmisesse esimene veekindel jope nimega HP, millel oli eemaldatav membraankiht.

Tihti on nii, et kaheosalise riietuse puhul on jope paras ja püksid väiksed või vastupidi. Mõned aastad tagasi aga võeti Clover'i poolt tootmisse kaheosaline kombinesioon, mille saad ise kokku kombineerida õige suurusega pükstest ja tagist, mis erinevate lukkude abil siiski hästi kokku sobivad. 2011. aastal tuldi välja mudelitega Tekno ja Triforce, millest esimene on esimene kolmekihiline jope, mis vastab turvanõuete kõrgetele standarditele (seeria CE EN-13595 tase 2).

Ka 2013. aasta ei ole erand. Taas uus teetähis – Crossover Airbag on esimene sisseehitatud õnnetuse hetkel avaneva turvapadjaga kolmekihiline jope, mis vastab Euroopa turvalisuse nõude CE prEN 1621-4 tasemele 2. Turvapadja avanemiskiirus on 0,08 sekundit ja löögi sumbumisvõime 1,4 Kn. Lisaks on Crossover Airbag jope varustatud ka suurel hulgal ventilatsiooniavade, taskutega, mis võimaldavad selle jopega sõita pea igas paigas.

Kuid lisaks "uuenduslikkusele" võib märksõnadeks lisada ka "mugavuse" ja "hea väljanägemise". Seda mitte ainult ratta peal, vaid ka juhul kui rattalt maha astutakse. Clover'i jaoks on väga olulised ja tähtsad kliendid naised, mistõttu on üheks eesmärgiks võetud, et naisteriided peavad välja nägema kui naiselikud riided, mitte ainult

kaitset pakkuvad motoriided.

Suurte massbrändide kõrval väiketootjana tunduv Clover soovib pakkuda oma klientidele parimat ning mitte teha järeleandmisi kvaliteedis. Nii püütakse tootmine hoida valdavalt Euroopas ja kasutada Euroopast pärit kvaliteetseid materjale.

Pildil: GT-3 Lady

Pildil: GTS jope

Back-pro 4 ja pro-5

Inglise motoajakiri Visordown testis erinevate tippootjate seljakaitsemeid ning testi tulemusel märkis „soovitame“ märke ainult Clover'i Pro-4 mudeli järele. Ja vaevalt, et ilmaasjata. Ulatudes turjast sabakondini on see anatoomilise kujuga sitkest plastikust kaitse valmis taluma tugevaid lööke ning säilitama löögi summutuse isegi korduvate löökide järel. Sel on ka õhuavad üle terve välimise kesta ja ventileeriv tekstiil selja vastu käivas osas. Kinnitamiseks on sel kohandatavad õlapaelad ja Velcro materjalist vöö. Pro-5 kaitse eeliseks Pro-4 mudeli ees võiks nimetada tema kaalu (vaid 490 g M suurusel), painduvust ja kõva plastiku puudumist. Löögijõu sumbumisvõime on 5,5 Kn. Mõlemad kaitsemed vastavad turvanõude CE EN 1621-2 tasemele 2.

GAERNE

Põhja-Itaalias, eelmainitud tippbrändiga samas piirkonnas asub teine kvaliteetset motovarustust tootev Gaerne. Eelmisel aastal täitis Gaerne tehase esimese saapapaari tootmisest 50 aastat. Selle aja sees on toodetud maailma tippklassi kuuluvaid jalanõusid erinevaid spordialasid harrastavatele nõudlikele klientidele. Gaernelt saavad kingad nii jalgratturid kui ka saapad matkajad, mägironijad ja kahtlemata ka mootorratturid. Mootorratturitele pakutakse nii motokrossi kui ringraja saapad, millest mõlema puhul on vajalik omada enda kaitseks kvaliteetseid jalanõusid, mille puhul järeleandmisi teha ei saa.

Hindade madalana hoidmiseks kolivad paljud motoriiete tootjad oma tootmise Kolmandasse Maailma.

Gaerne, kes kutsub end "Saapa kompaniiks", jäävad endale kindlaks ning kvaliteedi osas järeleandmisi ei tee. Seetõttu on nad uhked oma Itaalia tehases toodetud toodete kvaliteedi üle.

Pildid: GR-W ja Altus

Clover'i, Gaerne, Bering'i ja Toob'i maaletoojaks on OÜ Green-Moto, kes pakub sel korral messil mainitud brändide sõiduvastust 50%lise soodustusega.

OÜ Green-Moto

Kontakt: tel. 5107778 või 5087584,
info@greenmoto.ee | www.greenmoto.ee

HARLEY-DAVIDSON 1942.

AASTAST. Teise maailmasõja ajal Lend-Lease'iga USA-st NSVLiidu abistamiseks koos tankidega saadetud soolomootorratastele ehitati NLiidus juurde kuulipilduja alusega küljkorv. Pärast sõda anti nimetatud Harley-Davidsonid autoinspeksioonile, mis hiljem omadele odavalt maha müüdi. Mõned mootorrattad sattusid ka turule, kust siis ca 4000 vana rublaga oli võimalik neid endale soetada. Pildil olevalt küljkorvilt on kuulipilduja kinnitus maha saetud ja ratas kohandatud rahulikumateks vedudeks.

Oh aegu ammuseid

Sõjast oli möödunud napp kümme aastat, auto soetamine jäi nõukogude inimesele ainult unistuseks, aga mootorratta võis endale tugeva tahtmise korral ikkagi hankida. Teada on, et kui kuidagi ei saa, siis miskitmoodi ikka saab. Soolorattale ehitati juurde küljkorv, lapsed korvi ja ükski väljasõit sugulaste juurde või seenemetsa ei jäänud tegemata.

Tekst **Ants Uus**, fotod erakogu

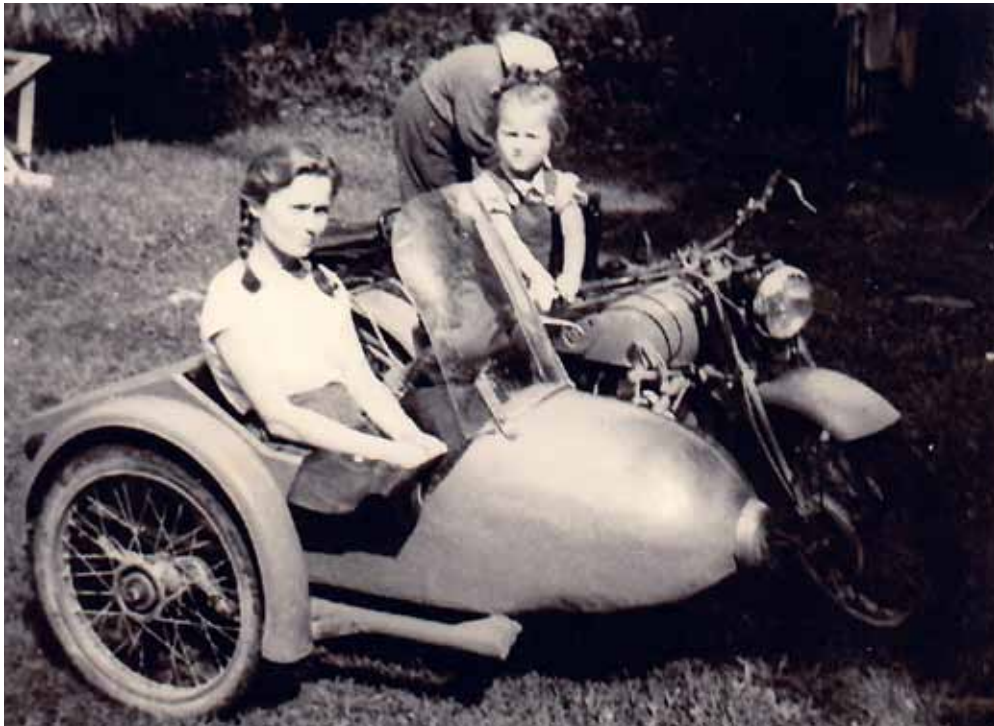

M72 MARKI KÜLGKORVIGA MOOTORRATAS.

Viiekümnendate aastate lõpp. Raudne eesriie oli langenud ja siinsete mootorrataste nimistusse ilmusid nõukogude tehastest tulnud sõidukid.

NORTONI 1932. A. MUDEL INGLISMAALT. Ostetud pildil oleval kujul 1953. a. paiku mootorrattastega tegelenud tehnikahuviliselt kohalikult ärimehelt. Alloleval pildil sama mootorratas juba koos küljkorviga.

NORTONI 500 cm³ mootorile on nõukogude Pobeda kolvist sisse treitud uus kolb ja ta on saanud endale küljkorvi: põhi puidust nagu vormelitel, korv ise plekiga üle löödud puitkarkassil.

M72 JA TEINENLIIDUS TUNTUD MUDEL

IZEVSKI IZ-56. Fotol raadioamatööride väljasõit välvõistlusele, kus nii antennimastid kui ka kogu matkavarustus toimetati kohale just mootorrattastega.

Kõige laiem levikuga olid väikese kubatuuriga "võrrid", aga nõukogude inimesele pakuti ka võimalust osta mootorikomplekti, et ehitada oma jalgrattast mootorjalgratas.

Härra Jõgevatreff

1992. aastal Peipsi järve ääres Rannal esimese Sadala mopeediklubi sõprade kokkutuleku organiseerinud Igor Ellissonist (58) on aastatega saanud Baltimaade suurima motomatkajate kokkutuleku Jõgevatreff süda ja hing, lihtsamalt öeldes: Härra Jõgevatreff.

Tekst **Tarmo Riisenberg**, auto24.ee

Tema ja ta arvukate sõprade ning mõttekaaslaste pingutuste tulemusena on Jõgevatreffist rohkem kui 20 aastaga saanud kvaliteetse motokokkutuleku võrdkuju ning suvise motohooaja kõrgpunkt. Küsimus: „Kas treffile läheme?“ kõlab suviti korduvalt ning tuhanded motomehed lähemalt ja kaugemalt ei pea paljuks, et võtta juuli lõpus või augusti alguses ette teekond Jõgevamaale, Kuremaa mõisaparki.

Nii läheb ka sel suvel, sest Jõgevatreff ootab augusti algul maalilises mõisapargis külalisi juba kahekümne teist korda. Ja nagu igal aastal hoiab Igor treffi ettevalmistuste osas kätt pulsil, seda oma Jõgevamaal Sadala külas asuva kodumaja elutoast. Askeldamised ja jooksmised jäävad nüüd küll rohkem Igori poegade, sõprade ning teiste abiliste ülesan-

deks, sest peremehe enda on salakaval haigus nimega sclerosis multiplex sundinud ratastooli. Moodsas maailmas saab aga palju asju korda ajada telefoni ja interneti teel ning nii on majast, mille ukstel tervitab saabujaid puidust tahvel humoorika kirjaga “Peremees on hull mafioss”, saanud Jõgevatreffi oomoodi ajukeskus.

Tegelikult on pidevalt Jõgevatreffi ettevalmistusega tegelevaid inimesi umbes 30 (peamiselt motoklubi Jõgeva MC liikmed ja nende sõbrad teistest klubidest), treffi toimumise ajaks kasvab aga abiliste arv sajani. Uue kokkutuleku organiseerimist alustatakse eelmise lõppemisele järgneval päeval. “Ei ole mõtet lihtsalt mütsiga lüüa,” märgib Igori poeg Eigo. “Võib-olla on see ka treffi teistest [motokokkutulekutest] erinevaks teinud. Me teeme seda üritust, mida me tahaksime, et teised tsiklimehed korraldaksid

Igor Ellissoni kodu on täis motomaailmast pärit trofeesid, aukirju, meenutisi ja maale.

Kodus on omal kohal ka Egge Eppussaare maal Igor Ellissonist aastast 2004.

meile,“ seletab ta. Taha üritust ülekäe või lihtsalt raha pärast pole Jõgevatreffi korraldajate stiil, asju tehakse meeskonnas ja südamega. “Jõgevatreff poleks kunagi nii kaugele jõudnud, kui seda oleks vedanud üks inimene,“ kinnitab Igor ise.

Tee mootorratasteni

Teekond motomaailma algas Igor Ellissoni jaoks tegelikult varajases lapsepõlves, kui ta isa lubas poisil turnida oma külgkorviga mootorratta M-72 sadulas. Pilt sellest hetkest on praegugi Igori elutoas seksioonkapi riivilil aukohal. Mis sest, et jalad toona veel sadulast suurt allapoole ei ulatunud või käed rooli pööramiseks liiga pisikesed olid, motopisik nakatas pisikest põnni jäägitult.

Ka esimesed päris motosõidud tulid just M-72 sadulas, seda loomulikult esivanema õhutusel ja järel-

“ Teeme seda üritust, mida me tahaksime, et teised tsiklimehed korraldaksid meile.

valve all. Iseseisvalt hakkas Igor M-72 roolima aga kaheksa aastasena. “Meie kodu sissesõiduteel oli vesine kraav, sealt üle läks aga meeletult kitsas sild,“ meenutab ta muiates. Külgkorv mahtus sealt üle täpselt, ruumi mõlemalt poolt jäi vaid 10-15 sentimeet-

Tänukirjad ja auhinnad on Igor Ellissoni kodus leidnud igaüks oma paiga.

rit. Kui Igor kord emmilisega suurel kiirusel koduvä-rava poole kihutas, ei pidanud sel hetkel korvis olnud naabrimehel närvid vastu ja ta hüppas mootorrattalt maha, maandudes külma lumesegust vett täis kraavis. Kui isa oli kõhutäie ära naerda saanud, sai Igor loa koduhoovil juba iseseisvalt sõita. Esimene päris „oma“ ratas oli aga 50 cm³ mootoriga mopeed, mille roolis olemine ja mille remontimine andsid esmased kogemused kogu hilisemaks eluks.

Koos juhilubadega tuli ka esimene pikem matk: Bresti. Sõiduvahendiks allahinnatuna (aga siiski uue-na) isa poolt ostetud Pannonia, mille ainsaks defek-tiks oli kriibitud värv paagil. „Samas mootor käis kui kell,“ meenutab Igor tagantjärele. See vast päästiski algaja matkamehe, kellel õnnestus pikk matk ära te-ha ühegi olulise tehnilise tõrketa ja vaid 80 rublaga taskus. „Mul lihtsalt vedas,“ märgib Igor tagantjärele.

Ratastel mööda maailma

Et piirid olid kinni, tuli oma rännukihku rahul-dada mööda suurt Nõukogude Liitu ringi sõites. 1/6 maakerast pakkus piisavalt rännuteid, seda Kesk-Aa-siast Kaug-Idani. Hilisem piiride avanemine tõi kaa-sa võimaluse rännata ka seal, kuhu varem ei jõudnud. Mõnel aastal kogunes rännukilomeetreid kahe rattali-se sadulas üle 30 000.

Seiklusi tuli neil matkadel ja retkedel ette rohkelt, tagantjärele saaks neist kokku panna päris paksu raa-

matu. Ainus kord, kus aga tõsisemalt haiglavoodis le- bada tuli, saabus hoopis kodustelt teedelt, kui Viljan- dimaal purunes tema mootorratta tagarehv.

Viljandi haiglasse tulnud militsionäär, kes soovis juhtunu asjaolusid täpsustada, sai Igorilt palve, et ta helistaks tema töökohta toonases Kirovi kalurikol- hoosis ja ütleks, et ta ei saa õnnetuse tõttu tööle tulla. Miilitsa telefonikõnes sai info aga sellise kuju: „Igor enam tööle ei tule, temaga juhtus mootorrattaõn- netus“. Letaalsena kõlanud teate peale tehti rublane ring, et lahkunud kolleegi vajalikul viisil meenutada. Küll oli suur töökaaslaste üllatus, kui veel haigusle- hel Igor paar nädalat hiljem neid vaatama saabus.

Kilomeetritega kogutud sõbrad

Olulisemad kui üldised rännukilomeetrid olid aga rohked tutvused ja sõprussuhted, mida õnnes- tus lähemal ja kaugemal sõlmida. Neist alguse saa- nud kontaktid on toonud rahvast Jõgevatreffile ning viinud ka Eesti lipu laias maailmas peetavatele mo- tokokkutulekutele. „Kui ikka väljaspool nähakse, et eestlased teevad samasuguseid tempe kui korral- dajad ise, siis tekivad hoopis teistsugused suhted,“ märgib Igor. Selliste sidemete puhul pole tähtis, mi- da räägivad poliitikud ja või milline on ametlik poliitika. Motomeeste sõprus ja suhted sellistest pisias- jadest häirida ei lase.

Üks reis, aastast 1992, on Igoril eriti hästi mees. Siis sõitis ta koos oma perega Põhja-Soome, Saarijär- vi kokkutulekule. Igor ise roolis küljkorviga mootor- ratat Dnepr, pojad aga sõitsid Deltadega. Sõita tuli 1400 kilomeetrit, mopeedide kiiruseks oli aga maksimaalselt 40 kilomeetrit tunnis. Pealekauba: uhiuued Deltad vajasisid regulaarset hooldust (ja ühel või kahel korral suisa väntvõllide vahetust). Nii kulgeti Saari- järville tervelt neli päeva.

Kogu nende teekonna vältel töötas Saarijärvi laagriplatsil kihlveokontor, milles panustati vaid ühele asjale: kas eestlased jõuavad kohale või mitte. Sama- le kokkutulekule sõitvad motomehed, kes eestlas- test möödusid, viisid laagriplatsi regulaarselt sõna, kui kaugele nad juba jõudnud on.

Laagripaika jõudnud perele kingiti lõpuks vapru- se ja visaduse eest võitlejaku auhind. See on täna- seni Igori pere trofede hulgas aukohal. „Minu tea- da polegi sarnase nime all seda auhinda hiljem välja antud, see on siiani ainus,“ seletab Igor.

Lagunevad uhiuued Deltad polnud toona ainsaks probleemiks. Veelgi suurem takistus oli Eestis toona valitsenud kütusekriis, mille ajal sai mootorikü- tust ühes kuus osta vaid 20 liitrit inimese kohta. Os- tu sooritamisel tehti selle kohta sissekanne sõiduki

tehnilisse passi. Ja et Soomes oli mootorikütus eest- laste jaoks enneolematult kallis (ikkagi viis marka liiter), korjatigi sõpradelt kokku viimane kui liiter ning tangiti see Igori Dnepri küljkorvi alla peide- tud 90-liitrisesse GAZ-53 paaki. Lisaks olid bensii- ni täis plastkanistrid ka küljkorvis.

Veel üks märkimisväärne saavutus läheb tolle rei- siga seoses kirja veel: teadaolevalt oli tegu esimese korruga, kui Nõukogude Liidus valmistatud mo- peedidega õnnestus ära käia Nordkapil. Kokku lä- biti toona 1400 kilomeetrit.

Kaks aastat hiljem, 1994, sõideti aga veelgi kau- gemale, FIM-i kokkutulekule Tšehhoslovakkias. Siis kogus sõidukilomeetreid juba 3000, kuid hoolikalt ette valmistatud tehnika (needsamad Deltad!) tõr- keid ei toonud.

Kui küsida, milliseid mootorrattaid on ta aastate jooksul omanud, jääb Igor hetkeks mõttesse. „Nii- moodi pole päris juhtunud, et ma pole ratat ega naist vahetanud. On juhtunud mõlemat,“ muigab ta. Millist aga pidada neist kõige südamelähedasemaks? „Kui pidada südamelähedaseks rattaid, mis on val- mistanud kõige rohkem peavalu, siis on nendeks ve- ne emmilised,“ arwab Igor. Sõbraks peab ta aga oma Kawasaki GPZ900, mis on viinud kuni Hispaanias- se ulatuvate rännuteedeni. „See ratas pole mind ku- nagi teele jätnud, tal on väga hea jõuallikas ja rullist võib keerata välja ilusaid numbraid,“ kinnitab pere- mees. Ükskord Saksamaa kiirteid kasutades õnnes- tus neil Austriast Rootsisse Gisavedi sõita ühe päe- vaga. Sõitu alustati kell kaheksa hommikul. Vahe- peal olid ees veel tollipunktidega riigipiirid ja praa- misõit Taanist Rootsi. Kokku ei rohkem ega vähem kui 1300 kilomeetrit.

Idee sünd

Esimene samm ürituse poole, mis täna kannab ni- me Jõgevatreff, tehti aga aastal 1985, kui Igor Ellis- sonist sai Sadala kolhoosi traktorist ja ühtlasi ka Sa- dala mopeediklubi eestvedaja. Toona oli Igoril kaks väikest poega: kaksikud Argo ja Eigo. „Neil käis energia kõigest üle, ka sellest, et peab tunnis rahuli- kult istuma või kuulama, mida õpetaja räägib,“ mee- nutab perepea. „Tehnikaga tegelemine, seda Sadala mopeediklubi nime all, andis 10-15 poisile võimalu- se ennast maha laadida. Kooli mindi siis nii, et sil- mad olid juba kinni vajumas.“ Tänu Igori entusias- mile jäi poistel nii mõnigi lollus tegemata ja lõpiti tundma hoopis kaherattaliste sõiduvahendite hinge- elu. Sadala mopeediklubist ongi tänaseks välja kas- vanud need mehed, kes aitavad Igoril teha kõik sel- leks, et Jõgevatreff toimuks oodatult kõrgel tasemel.

Lisaks juhendab Igor ka praegugi võimaluste piires Sadala kuueklassilise kooli mootorrattaringi.

1992. aasta alguses tekkis Igoril aga mõte: miks pole juba vabas Eestis ühtegi sellist kokkutulekut nagu mujal maailmas? 1992. aastal kogunesidki motomatkajad esimest korda Peipsi järve äärde Rannale. Seda küll Sadala mopeediklubi sõprade kokkutuleku nime all. Seeme langes viljakasse pinda ning tänaseks on motomatkajad Eestimaa kaudimatemasse paikadesse kogunenud juba 21 aastat.

Uued mõtted koguvad hoogu

Kuigi Igorit tuntakse just eelkõige Jõgevatreffi peakorraldajana, on tema CV-s veel kaks üritust, mille korraldamise üle on ta uhke. Neist esimene oli 2001. aastal Põltsamaal peetud FIM-Motocamp, teine aga neli aastat hiljem Tartus peetud FIM Ralli. Viimane tõi kokku sellise mootorratturite hulga, et Tartu südalinnas oli mootorrattaid täis nii Raekoja plats kui ka Vabaduse puistee. „Seda oli päris uhke vaadata,“ meenutab Igor

kaheksa aasta taha jäävaid sündmusi. Kokku võttis rallist osa 27 riiki.

Kas FIM Ralli võiks uuesti jõuda Eestisse? „FIM Ralli ei jõua siia mitte kunagi, kui ei leidu mehi, kes jaksaks sellega möllata,“ arwab Igor. Näiteks väga tugeva motokultuuriga Soomes toimub 2014. aastal alles teine FIM Ralli. Esimene peeti sealkandis 1988. aastal. „Ega ralli tegemine käi lihtsalt paugust, meie alustasime asjade ajamist 1999. aastal, kuus aastat varem,“ arwab Igor. „Me tegelesime toona sellega päevast päeva ja kuust kuusse.“ Seejuures tuleb kõiki FIM-i poolt reglementeeritud üritusi korraldada läbi korraldajamaa mootorispori föderatsiooni. „Pole võimalik korraldada sellist üritust ilma kohaliku föderatsiooni nõusoleku ja toetuseta,“ märgib Igori poeg Eigo. Suurte motoüritusteta Eesti siiski ei jää: järgmisel aastal toimub Tallinna Lauluväljakul 5. kuni 9. juunini Harley-Davidsoni superralli. „Võimalik on, et see tuleb ka suurem kui 2005. aasta FIM-ralli,“ märgib Eigo Ellisson.

CAMEX

Tegeleme mototehnika (ATV-d, mootorrattad, rollerid, mootorsaunid) varuosade impordi, jae- ning hulgimüügiga. Lisaks teostame mototehnika ja paadimootorite hooldust ning remonti.

www.camex.ee

**Paldiski mnt. 25
Tallinn 10612
+372 681 8790
info@camex.ee**

Motoexotika messil esindab meid Wildriders Motocenter, mille leiad Yamaha boksist.

FOX
RACING SHOX

ATHENA

WISECO
RACING

MALOSSI

METZELER
MOTORCYCLE TYRES

Hobisid mujalgi

Igori elu ei koosne vaid mootorrattastes ja nendega seonduvast. Kuremaa järvel ootab teda lõbusõidulaev, millega suvehooajal sõidutatakse Jõgevamaad külastavaid turiste. See uhke, Igori ema auks nime „Linda“ saanud laev valmis koostöös poja Eigoga. Kui tervis vähegi lubab, on Igor ise kaptenina ametis.

Teine „hobi“ on Igoril praegu veel. Nimelt kasvatab ta koos sõpradega kurge, kes sügisel nõrgana lõunamaale suundujatest maha jäi ja siis Igori kodu kõrvalhoones endale talveks kodu leidis. Täna on nime Kuti kandev lind Igori sõprade kaasabil kenasti kosunud ja ootab lume kadumist, et siis oma tavapärase kureelu juurde naasta.

Täna on Ellissoni tegemisi Jõgevatreffi korraldamisel ja motokultuuri propageerimisel korduvalt ja kõrgel tasemel tunnustatud. Neist viimane, Jõgevamaa aasta kodaniku tiitel, anti talle üle vaid mõned kuud tagasi. Veel enne seda on Igor saanud Jõgeva maavanema annetatud Jõgevamaa Hõberisti ning Eesti Vabariigi presidendi poolt antud Valgetähe V klassi teenetemärgi. Ning kuigi ta elab hoopis Torma vallas, on tema kapil ka Jõgeva valla aukodaniku tunnustus, tänu selle töö eest, mis ta on ära teinud Jõgevamaa tutvustamisel.

Ratastel üle-eelmises sajandis

Mootorrattaajastu algus Eestis ulatub 1895. aastasse, mil Tallinnas demonstreeriti mootorratast Hildebrand & Wolfmüller. Samal aastal toimus ka esimene võistlus, kus kiiruserekordiks mõõdeti 36,57 km/h.

Täna ühendab vanade mootorrataste huvilisi Vanamootorrattaklubi UNIC-MOTO, kuhu kuulub 130 liiget, mootorrattaid on kokku 500 ringis. Klubi korraldab vanamootorratta kokkutulekuid, restaureerimiseminare jm üritusi, väljapanekus on esindatud nii Ameerika, Austria, Belgia, Inglismaa, Prantsusmaa, Saksamaa, Tsehhi kui Venemaa mootorrattatehaste toodang. „Enamik meie rattaid on leitud Eestist ning seejärel korda tehtud, kuid on ka piiri tagant toodud rattaid, mis töökorda seatakse” selgitab klubi üks mootoritest Heiki Vint mootorrataste päritolu.

Mootorrattaid on toodetud ka Eestis. Eesti mootorrattaajaloo uurija Märt Karu sõnul toodeti 1937-1940. aastal seeriaviisiliselt mootorrattaid Kristjan Saare jalgrattavabrikus Tallinnas. Kasutati 98cc Sachs, Villiers 125cc mootoreid, mõned mootorrattad valmistati ka 200cc ja 250cc Villiers mootoritega. Firma nimi oli Perfekt, mis katsetas ilmselt uut äriideed proovides valmistada mootorjalgrattaid Renard. Kahjuks ei ole säilinud ühtegi terviklikku ennesõja-aegset näidist, küll aga raam nr 2 aastast 1938. Samuti on ära märki-

Wanderer, 1907

Jawa 354-04, 1958

BMW R-35, 1947

mist väärt nõukogude aega jäänud võidusõidumootorrataste tootmine Vihuris. Kui vaadata mootorrataste arengut sajandi alguse esimese 50. aasta jooksul, on muutunud pea kõik. „20. sajandi alguse rattad meenutavad jalgratast bensiinipaagi ja mootoriga,” võtab kokku Vint. **Kadri Tamm**

K-58, 1959

YAMAHAKESKUS
www.yamahakeskus.ee

15 aastat Eestis

Valik mootorrattaid - 15%
(Kogus on piiratud!)

XJ6 / XJ6 Diversion F ABS / FZ8N ABS / FZ8S ABS / XJR1300 / XV1900A Midnight Star

Mõtlesin, et kirjutan...

No missugune peaks olema üks korralik mootorratturi turvavarustus, mis funktsioon on turvaelementidel riietuse sisemuses ja välispeinal, millal miski aitab ja kas aitab?

Minult on ammu oodatud õpetlike nõuandeid ja mõtlesin nüüd kirjutada. Püüan siin veidi anda nõu motorahavale, kes plaanivad tulevikus uut varustust soetada. Kuigi, väga sügavuti siin kõike kirja panna ei mahu ja et lahtiseletusi mitte väga keeruliseks ajada, otsustasin, et räägin esialgu põhitõed ja peamise, mida ostmisel teada. Olgu ka öeldud, et palju jääb siiski rääkimata ja kel soovi süvateadmisteks, astugu minu juurest läbi. Või, külasta minu sõidukoolitusi, mis hõlmab turvavarustuse konsultatsiooni ja "Sõiduõpet", suure algustähega. Ma õpetan sõitma, mitte liiklema mootorrattaga.

Kirjutama ajendas mind klientide suur teadmatust, kuidas tegelikult varustust valida-proovida ja missugust varustust üldse osta. Samuti kohtan ma iga päev meie keskustes nõ kogenud motomehi-naisi, kes on juba kuskilt soetanud oma esimese sõiduvastuse ja minu suureks üllatuseks nad ei teadnud või neile ei ole varem mujalt ostelmisel nii põhjalikku ülevaadet turvalisuse tagamiseks tehtud. Osteti seda, mis sellel hetkel meeldis, tavaliselt köitis neid asja välimus ja vahel odav hind. Ja, ma mõistan neid, sest kes asfaldilt vastust ei ole saanud, ei tea- gi veel palju tahtagi. Ütleks, ei ole vajadused hea varustuse järgi veel välja kujunenud. Siinkohal kasutan võimalust. Täna, meie juurest lah- kudes on meie kliendid palju enesekindlamad, teadlikumad, õnneli- kumad, tulevad taas läbi ja on siiani üllatunud, kui hea asja me soovita- sime. Tagasiside eest tänud, kallid kliendid! Uskuge, tean mina ja teab minu hea kolleeg Marko Rohtlaan, mis tähendab kukkumine ja kui pal- ju tunneme rõõmu õhtul hiljem, kui istud taas järjekordse õndsas koge- musega ja sõpradega õllekannu taga ning jagad muljed päevasest „hundi- rattast“. Kukkimist ei tohi karta, see käib motika asja juurde ja see tuleb

varem või hiljem. See on normaal- ne. Kuid seda taga ajada ja ise oma lohaka sõidustiiliga esile kutsuda ka ei ole mõistlik. Seega hea tänavasõit- ja, võta minuga ühendust ja õpetan Sind Sõitma.

Kiivrit soetades on soovitatav esmalt proovida ja tunda, kas kõrvad on ilusti vastavates voodripeasetes tas- kutes, et kõrva ülaser ei oleks mul- jutud asendis, tunneta seda. Hil- jem sellised detailid hakkavad väga häirima, poes ostlemas ei pruugi algal veel väga tundagi. Samuti on hea tunda, kas kiiver on ikka sügaval peas, kas voodri sisemus sobib teie peakujuga. Liikluseeskirjade koha- selt ei ole lubatud kasutada tooni- tud visiiri, selleks on enamustel HJC kiivritel silmle liigutatav läbipaistev toonitud päikesevisiir päevasõiduks. Päris tumeda visiiriga olete õhtupi- meduses hädas, nähtavus on kehva ka vihmaga. Õige suuruse määrami- ne on kõige lihtsam, suruge kinnis- tel kiivritel lõuaosa kaitsmele käega ja suruge näo poole. Kiiver ei tohi lok- suda ette-taha.

Kinnaste osas on meil soovitusel- se, et vanad kindad võiksid jääda tagavarakinnasteks vihma- ga sõitmiseks, visake need kindad endale sadula alla ja vajadusel kasutage neid vihmaga. Nimelt, on loomulik, et kinnas saab kõige enam koormust/tööd tsikli juhtimisel ja hea väike asi peabki väsimise. Esimesed väsimuse (loe väljaveninud) tun- demärgid on lotendav peopesanahk ja peopesas risti ülejooksev korts, mis võib ja põhjustabki pidurdami- sel gaasi peale jäämise. See kinnas on selgelt väsinud ja ebaturvaline. Kukkimisel sellise kindaga liiguvad kaitselemendid paigast ja teie käsi saab kindlasti tugevasti kannatada. Samuti on väljaveninud sõrme- otsad tundemärk - hoides kätt ümber juhtraua ja sõrme- otsad kinda sise- muses lõpuni vas- tu kinda otsi ei ulatu enam, on kinnas väga suur

ja õiget turvalist tsikli tunnetust ei ole. Meie pakutav maailmatuntud Itaalia Spidi kindad on loodud er- ladi naistele ja meestele. Spetsiaal- selt naiste eripära arvestades on pikemad küünekohad. Samuti on mitmed turvaelemendid, kaitsmed, tuulutussavad pealispeinal. Kinnas on üks olulisemaid aksessuaare mugavaks ja nauditavaks ja ka tur- valiseks sõiduks. Spidi kinnastel on mitmeid häid lahendusi veel, millest räägime meie juures.

Sõidukostüümi jope ja pükste osas on Hollandi Macna 1 mitmete teiste turul pakutavate toodete ees olulisi eelistusi. Viimase aja trend on siiski tekstiilriietus, millel on juba päris arvestatav turvalisus tagatud. Jope välispeinal õlapealsetel ja küünar- liigeste nukkidel on vastupidavast plastist kulumiskindlamad ja asfaldil hästi liuglevad sliderid, mis tagavad suurema kaitse ja võib võrrelda nah- kostüümiga. Selleks, et kukkumisel jope sisemuses erilist materjalist lööki neelavad pehmed kaitsmed paigast ei liiguks, on Macnal pin- gutusrihmad käsivartel ja piitsepsi ümber. Samuti jope külgedel on pin- gutusrihmad, et jope selja ja õlakaitse- med püsiks. Pükstel on ülioluline, et puusadel on paksemad mehemad kaitsmed, samuti kui istute tsikli peal, jalad jalaraudadel, püüdke isa tunda, kas põlvekaitsmed on õiges kohas või on nihutatavad õigesse kohta. Macna tekstiiljoped-püksid on nii loodud, et mudelite lõiked (di- sain) tagavad juba ise hästi mugava sõiduasendi ja kui peaks juhtuma kukkumine, oleks piloot hästi tur- vatud. Püksid ja jope peaksid siiski rohkem ümber olema, et kaitsmed ei liiguks paigast. Liiga suure mõd- dulised riided ei taga turvalisust, sa- muti hakkab pikematel sõitunud jahe.

Ühena vähestest on Macnal tootesari naistele, arvestatud on naiste nõudlikust. Sest ka motovarustus peaks olema kena, samas tur- valine ja siiski naiselike lõigetega. Macna seda on. Kõik Macna joped- püksid on selja alaosa- selt lukuga ühendatavad.

Varustusel on ülitähtis, et oleks tuulutusavasid, tuulutuseks eemaldatavaid jopedetaile suveks, eemaldatav 3-kordne sisevooderdus, vihmakindlad lukud ja muidugi reflektorribad külgedel, seljal ning esiosas. Macna tooted on kõik vihmakindlad. Iga jopega on võimalik ühendada Macna Visionvest, selja ülaosasse takjaga kinnituv Led lamp vihmaseõiduks.

Ühed minu lemmikak-sessuaarid on saapad. Minu arvates on saabas ja selle värskus tsiklimehe uhkus. Nagu mehe kingi, peaks saabas korras ja hooldatud olema. Hea tsikli tunnetuseks ja ohtlike olukordadega toimetulekuks on vaja head kontakti tsikliga läbi konkreetse talla jalaraudadeni. Saapaga on sama lugu nagu kinnastegagi. Liiguvad palju ja seetõttu ka väsisivad rutem. Saabast ostes on tähtis, et sisemine oleks hea ergonomilise voodriga, mis võtaks juba lühikese ajaga jala kuju ja te tunnete end mugavalt. Ja, et pikematel sõitudel jalad ei väsiks või ei läheks kuumaks odavate materjalide tõttu, soovitatakse saapa konsultatsiooni ja

Spidi XPD saapad soetada. Peamised turvaelemendid peaksid olema saabaste välispinnal varvaste eesosas, liigesekohal, samuti sääreosadel ja kanna ümbruses. Jalalaba pealne pind peaks ilusti tuntavalt ümber olema, et saabas ei loksuks kannast.

Kindalsti on oluline sobivate saabastega tsiklilepeale istuda ja tunnetada, kas varvastele jääb veidi ruumi. Juhin tähelepanu sellele, et kõnides motosaapaga vajubki jalg veidi ette ja varvastel ei pruugi ruumi olla. Kuid tsikli peale õigesti istudes ja tähelepanu! ...jalgu õigesti jalaraudadel hoides tekib ruumi varvastel kuna jalg liigub veidi kannapesasse ja mugav sõit võib alata. Kahjuks paljud tsiklisõitjad ei teagi, kuidas on õige jalgade asend. Tea, et toetudes täistallaga (saampakontsa esiservaga) jalarauale, ei suuda sa kiiresti tsikli suunda muuta või äkkmännöövrit teha.

Me püüame anda suunavaid nõuandeid, mida klient peaks tundma ühes või teises kehaosas, proovides sõiduvastust. Me anname esmalt nõu, loome usalduse, loome võrd-

lusmomente, tahame, et klient on ise veendunud ostetava asja sobivuses. Me kulutame sinu jaoks palju enam aega.

Turvalisi sõite soovides,

Hanno Velt

mitmekordne motoringrajasõidu Eesti-, Balti meister, Kalevi Suursõitude võitja, Velt Motocenter sõidukoolitaja.

Keskused:

Tallinnas, Pärnu mnt 139E/11

Tartus, Turu 32B

Pärnus Härma keskus.

Macna jope
naistele 146 €

MACNA
THE NETHERLANDS

Macna püksid
al 99 €

Macna jope
meestele 142 €

MACNA - VEEKINDEL,
TUULUTUSAVADEGA,
EEMALDATAVAD SISEVOODRID

**UUS KAUP
JA PARIM HIND**

Pildid võivad olla illustreeriva tähendusega.

Tallinn,
Pärnu mnt 139e/11
tel 5625 5500
E-R 10-18

Tartu,
Turu tn 32b
tel 5329 2906
E-R 10-18, L 11-14

Pärnu, Härma keskus,
Tallinna mnt 70
tel 564 4204
E-R 10-18, L 11-14

Motokrossiässad

Mullune Läti meistrivõistluste etapp Stelpes: võistlustules on viie -kuni üheksaastased lapsed.

Motokross on atraktiivne spordiala, mis nõuab sõitjalt nii tugevat keha kui erksat vaimu, kasuks tuleb ka hea tehnika tundmine ning tsipake julgust. Enda proovile panemine ja müriseva tsikli raskel rajal taltsutamine võib olla nii poistele kui tüdrukutele närvekõditavaks hobiks.

Hannes Prikk,
www.motokrossipisik.eu

Motokrossiga alustada pole kunagi hilja. Pigem võib tekkida küsimus, kui vara alustada. Et teada saada lapse motokrossiküpsus, tuleks korraldada väike test. Võtame abiratasteta jalgratta ja palume lapsel sellega sõita. Kui testi tulemus on positiivne: laps saab hästi hakkama ja takistusest möödumine ka muret ei valmista, siis ongi järgmiseks sõiduvahendiks paslik valida mootorratas. Seni on Eestis noorimad „päris“ tsikliga sõitjad napilt 3aastased.

Tsikkel on raskem ja kiirem kui jalgratas, seega

tõsisema varustuse kandmine on lausa hädavajalik. Väikese krossisõitja saab krossivarustusse niimoodi sisse pakkida, et kukkumise korral ta ei tunne muud kui lihtsalt pikutamist.

Krossivarustuse A ja O on kiiver. Kindlasti peab enne sõitu panema omale kohale ka põlvekaitsmed, saapad, krossipüksid, kehakaitsme, küünarnukikaitsmed, krossisärgi, kindad, kaelatoe ning krossiprillid. Päril algajatel tasub esimestel sõidukordadel proovida renditud-laenutatud tehnika ja varustusega, et seejärel hankida kogu komplekt just see kõige mugavam.

Ohutuse mõttes on esmatähtis, et laps õpiks ära elementaarse sõidutehnika ning mootorratta käsitse-

hoos

mise. Paraja suurusega mootorratas on aga selle protsessi üheks tähtsamaks osaks. Tsikkel ja krossimees moodustavad hea paari, kui lapsel on ratta peal istudes mõlema jala päkad korralikult maas ning käed vägavalt lenksust kinni hoidmas.

Spetsiaalne rada õppimiseks

Alustajal on hea esmaseid sõiduvõtteid omandada suurel siledal muruplatsil lihtsalt ringi sõites. Sõidukogemuse kasvades võib ette võtta juba kergemad rajad ning ka krossitreeneri juhtnöörid on vägagi kasulikud. Motokrossi õppimine eeldab spetsiaalset rada ja teadmisi, et protsess ohutu ning nauditav oleks. Kui õppimisega kiirustada, võivad jääda tahaplaanile põhioskused, mis on ohutu sõidu aluseks. Pealegi, vale lähenemisega tekib sõitjal halvad harjumused, mida vanemas eas ümber õppida on väga raske.

Laps tegutseb rajal justkui omaette ning võib tunduda, et vanemate abi ta ei vaja. Siiski vajab. Oluline on kogu „meeskond“, kuhu kuuluvad veel ema, isa, õde-vend, onu-tädi, vanaema-vanaisa jne. Igal ühel on tiimis täita oma ülesanne, olgu selleks siis mehaaniku, sponsori, esindaja, fänni, lohutaja või utsitaja roll.

Lastele on motokrossisõit ennekõike lõbu. Igal väikesel krossimehel on oma põhjus, miks ta võistleb – mõni tahab kiireim olla, teine sõpradega rajal kõrvuti sõita, mõni puhkehetel teiste lastega suhelda.

Oluline vanemate tugi

Väikeste krossimeeste-naiste puhul on tõhusam keskendumine pigem protsessile kui tulemustele. Ebaõnnestumised käivad asjaga kaasas ning neid tuleks võtta kui loomulikku osa sellest hobist. Premeerida tuleks ennekõike pingutust. Keskendudes tulemustele saab laps aga signaali, et premeeritakse teatud normide täitmist ning nurjumise korral kaasneb sageli kriitika ning enesehinnangu langus.

Lapsele on vanemad suureks eeskujuks ning ema-isa käitumisest loevad lapsed välja rohkem, kui me arvata oskame. Motokrossi võistlustel tasuks vanematel olla enesekindlad, rõõmsameelsed ning ennekõike toetavad. Sõidu ajal märkab laps kindlasti oma vanemate käitumist raja ääres ning meeldivam ning toekam on näha rahulikke vanemaid.

Meie suvine suurüritus

MILFEST 2013

toimub 16. - 17. augustil!

Teenused:

- väljapanekud Vabadussõjast ja Väikese-Emajõe 1944.a. lahingutest;
- Rikkalikult relvi läbi aegade;
- Nõukogude sõjatehnika;
- Metsavennapunker, helikopter;
- Sõjalis-sportlik takistusriba, ronimissõit;
- Airsoft relvad, laskesimulaator;
- Soomukiga sõit;
- Spordisaal ja puhkekompleks (saun, piljard, kaminasaal, ööbimisvõimalus kasarmus)

SA Valga Isamaalised Kasvatused

Püsiekspositsioon

www.isamaalinemuuseum.ee

Pikk tn 16a, Valga 68206

LEATHERMAN[®]
motomeeste lemmik.

Toolstar

www.toolstar.ee

*Messipakkumine - 20% tellimustele 22-25.03.13

MML

Moto Center

SAAREMAA HONDA KESKUS
MOTORRATTAID, ATVd, ROLLERID, SõIDUVARUSTUS, VARUOSAD
KINDEL KVALITEET, PARIMAD PAKKUMISEID!

ML Autoservice OÜ Motopood

Tallinna 99, Kudjape alevik, 93851, Kaarma vald

E-L 10 - 20 | P 10 - 18

Honda Liising

+ 372 45 22 557 | moto@mlauto.ee

MML
järelmaks